

Mesačník farnosti sv. Martina z Tours - Suchá nad Parnou, Košolná, Zvončín

SLÁVNOSŤ ZOSNULÝCH

Ak by som sa mal s niekým rozprávať o tom, či má človek dušu a či existuje posmrtný život, určite by som nezačal tým, že veď Ježiš o tom hovoril, alebo že sme to zdedili ako súčasť presvedčenia viery. Hovoril by som veľa o tom, čo je možné vidieť začiatkom novembra. Že pozorovateľ, ktorý by sa zaujímal o náboženskú dnešného človeka, by mal veľa problémov, aby rozlíšil, kto je a kto nie je veriaci. Hovoril by som o tom, že to nie je len dnes, ale ku všetkým kultúram človeka, na ktoromkoľvek mieste je možné pozorovať, že má vzťah ku svojim mŕtvym. Je to v človeku veľmi silné, dokonca aj ak sa niekto vôbec netrápi nejakou vierou, tieto náznaky vzťahu k ľuďom, ktorí tu už nie sú, by sme u neho veľmi pravdepodobne zachytili.

Človek pochováva svojich mŕtvych s rituálmi a zvykmi. A keby sme sa aj rozhodli tieto rituály odložiť, zanechať, určite vytvoríme nové – či to bude opäť slovo a hudba, či to bude len tiché postátie, zapálenie sviečky, zlomenie konárika... Nie je nám to prirodzené, aby sme len „odpratali telo“. Je to v nás tak výrazne prítomné, že sa to radí k jednému zo znakov človeka – iba on sa tak výrazne vkladá do pochovania svojich mŕtvych a prechováva k nim vzťah. Niektorí myslitelia hovoria o tom, že civilizácia, ktorá zabudne na minulosť, nemá ani budúcnosť. Sú to dosť silné slová, ale je v nich veľa pravdivého. Z minulosti vyviera to, čím sme dnes – či je to naša genetika, naše naučené modely správania... S minulosťou súvisí mnoho našich chýb, ale aj očakávaní. Minulosť nás učí čo je to bolesť, že život je krehký, že sme len kvapkou v dejinách, že tu boli milióny pred nami (ľuď veľkých i bezvýznamných).

Spomienka na minulosť a na našich mŕtvych nás robí citlivejšími a v duchu spomenutého výroku možno dokonca ľuďmi.

Najsilnejšie slová, ktoré som na túto tému čítal boli od židovského psychológa Carla Gustava Junga, že najsilnejšie sa táto spomienka prejavuje v katolíckej zádušnej omši.

Peter Cibira

Apoštolát modlitby na mesiac november:

- **Všeobecný:** Aby muži a ženy, vedomí si svojho kresťanského povolania v Cirkvi, veľkodušne odpovedali na Božie volanie a usilovali sa o svätosť.
- **Misijný:** Aby misionári nikdy nezabúdali na to, že zdrojom účinnosti evanjelizácie je osobná svätosť a dôverné spojenie s Kristom.
- **Úmysel KBS:** Za zomrelých veriacich. Aby sme nezabudli na našich zosnulých a pomáhali im vyslobodiť sa z očístca.

Pápež a mučeník sv. Klement I.

Pápež Klement I. bol tretím nástupcom po apoštolovi sv. Petrovi. Na Petrovom stolci bol v rokoch 88-97, 9 rokov a 11 mesiacov.

Viaceri teológovia píšu, že bol blízkym spolupracovníkom sv. Pavla. A v listoch sv. Pavla k Filipanom (4, 3) čítame: „...Aj teba verný spolupracovník, prosím, pomáhaj im, veď oni sa so mnou borili za evanjelium spolu s Klementom a s ostatnými.“

Pápež Klement I. písal kórintskej Cirkvi list, v ktorom vyzýval k svornosti, jednote a k pokoju. Poukázal na hierarchiu ustanovenú samotným Ježišom Kristom, na základe čoho biskupi, kňazi, diakoni majú právomoci dané od samých apoštolov. List je cenným prínosom aj o prenasledovaní kresťanov cisárom Nerom a hovorí o mučeníckej smrti sv. Petra a sv. Pavla a končí vrúcnu modlitbou.

Pápež Klement I. zomrel vo vyhnanstve mučeníckou smrťou. Stalo sa tak na južnom Kryme.

Za posolstva sv. Cyrila a Metoda u krymských Chazarov boli nájdené ostatky pápeža Klementa I. Relikvie starostlivo opatrované priniesli naši svätci v roku 867 do Ríma, kde ich pápež Hadrián II. za veľkej slávnosti uložil do baziliky jemu zasvätenej. V tomto chráme bol neskôr pochovaný aj sv. Konštantín - Cyril.

Úcta sv. Klementa bola u nás v minulosti viac rozšírená. Žiaľ, dnes je len jeden farský kostol ku cti sv. Klementa pápeža a mučeníka - v Močenku (okr. Šaľa, bisk. Nitrianske).

Od roku 1332 bol známy kostol sv. Klementa pápeža a mučeníka vo Veľkom Kýri (okr. Nové Zámky), ktorý však časom zanikol. Podobne zanikol aj v obci Iža (okr. Dunajská Streda). Za posledných archeologických vykopávk v obci Brehov (okr. Trebišov) boli nájdené základy klementského kostola z polovice 13. storočia. V 18. storočí bol potom postavený kostol a kláštor sv. Františka Assiského.

Prvý kresťanský chrám v Čechách - ku cti sv. Klementa pápeža a mučeníka bol vybudovaný na Ľvom Hradci.

V niektorých oblastiach dnešného Maďarska, kde žili Slováci boli dva kostoly sv. Klementa pápeža a mučeníka: neďaleko Ostrihomu v obci Kostolec (Keszötlöcz) je podnes farský kostol sv. Klementa. Tu pôsobili aj v r. 1835-36 Juraj Holček a v r. 1909-1919 Jozef Šrobár. Podobne bol klementínsky kostol aj na slovensko-maďarskom pohraničí, v Novohrade, v obci Lucín (Lócz, Maďarsko), ktorý bol za tureckých vpádov zničený ale rúmy boli viditeľné ešte začiatkom 19. storočia.

Známy je obraz príchodu sv. Cyrila a Metoda do Ríma, ako odovzdávajú ostatky (dokončenie na 2. str.)

Okamih detí

Myslím, že násilie je rovnaká hrôza a hrozba pre harmonický život, minimálne tak hrozná ako alkohol a iné drogy. Dovoľte mi, aby som začala prehľadom. Je taká štúdia, ktorú zadala Svetová banka o domácom násilí. Uznajte, mocná svetová finančná inštitúcia, ktorá ovplyvňuje politiku mnohých vlád, si uvedomovala význam toho, preskúmať, čo je domáce násilie. Zadala štúdiu, ktorú robili v 75 štátoch sveta. Došli k zaujímavým záverom Keď som sa sama začala zaoberať témou násilia, tak som sama žasla, koľko som mala v sebe predsudkov a teraz zisťujem, že je to všetko inak. Jeden z tých predsudkov, ktoré som musela revidovať, bol, že násilie sa netýka len najjednoduchších rodín. Násilie nie je viazané na ekonomickú situáciu v rodine. Nie je viazané ani na temperament, na farbu pleti, na stupeň vzdelania... Tento fenomén môžete nájsť aj v rodine vysokoškolského učiteľa... Svetová banka priniesla hodnoverné závery, že všetky spoločnosti trpia týmto fenoménom, rovnako Švédsko ako nejaké menej rozvinuté štáty. Zdá sa, že násilie ide naprieč celou spoločnosťou. Podľa tej štúdie sa ukázalo, že každá piata žena, ktorá bola PN, bola na základe útoku, ktorý sa odohral v rodine. Profesor Heretik, ktorý sa zaoberá štúdiom vrahov vyskúmal, že u obetí, ktoré zomreli, sa na 60% táto brutalita odohrala v intímnom zväzku - medzi manželmi, priateľmi... Podľa jeho výskumov sa obeť nepoznala s páchatelom len v 15- prípadoch. Nezdá sa vám to hrozné? Málokedy si uvedomujeme, že najväčšie nebezpečenstvo hrozí v rodine, nie na ulici. Keď vychovávame dievčatá, tak im hovoríme: vyhýbajte sa parkom, pasážam a neosvetleným miestam... a nikto nepovie, že úskalia a hrozba je v niekom, koho máme radi. Je to podľa mňa veľmi nesprávne a sentimentálne myslieť si,

že láska vylieči alkoholizmus, že láska odstráni závislosť, že láska odstráni násilie. Pri minimalizovaní škôd, ktoré tieto hrôzy nesú, je láska nezastupiteľnou podmienkou a musí byť, ale sama o sebe nevyrieši nič. Slovenská spoločnosť je veľmi opantaná mnohými predsudkami, legendami a nesprávnymi očakávaniami. V mnohých pesničkách a básničkách sa to násilie toleruje, alebo dokonca povzbudzuje. Poznate také príslovie: „Ženu, keď udrieš, akoby si roľu pohnojil?“ Alebo „Bi ženu, dôvod sa nájde“ či „Škoda facky, ktorá padne vedľa?“

Problém je však v tom, že rodinné pozadie vytvára modely aj pre deti a ich správanie v budúcnosti. Násilníci vyrastajú predovšetkým z rodín, kde bolo násilie, kde otec bil mamu. Ale často z detí vyrastú násilníci aj vtedy, keď je to chlapec veľmi závislý na svojej mame - keď je vlastne nezrelý pre úlohu partnera, otca - keď je extrémne vzorný syn - z toho často vyrastá extrémna žiarlivosť. (Trošku žiarlivosti je celkom fajn, ale je to ako s korením - keď je ho veľa, tak sa polievka prekorení!) Tiež sa dajú rozpoznať zárodky násilnosti v krutosti voči zvieratám, kvetom alebo slabším. Znakom budúceho násilníka je aj to, že má strašnú potrebu všetko kontrolovať. Násilník je vlastne „zamindrákovaný“. Skutočný suverén nepotrebuje násilie, aby sa presadil. Násilie treba vždy odmietnuť - a to aj vtedy, keď chápate motívy, slabosť i krehkosť. Začína to už u malých detí - nenápadné hrubosti, zosmiešňovanie, škaredé slová, až po fyzické útoky.

PhDr. Jana Štúrová

Prevzaté zo stretnutia protidrogového fóra v roku 2001

Žiť vo viere

Spomínam si, ako som sa nedávno nemohla dočkať, kedy sa už dostanem k svojej rozčítanej náboženskej knižke. Musela som si najprv splniť svoje pracovné a iné povinnosti. Vtedy som si položila otázku: „Prečo sa tak na tú knihu teším? Čo mi vlastne viera dáva? Má to všetko pre mňa nejaký zmysel?“ Hoci sme si už medzi sebou neraz tieto otázky položili a dali sme si na ne aj odpoveď, znovu sa mi vrátili. Pred pár dňami som videla pri jednom stánku s občerstvením v Bratislave asi pätnásť teenagerov. Každý z týchto chlapcov sa tváril veľmi dôležite, stále do seba pošuchávali, stále čosi rozprávali, i keď mám pocit, že nič nepovedali. Zamyslela som sa, čo im prináša radosť, na čo sa tešia, keď sa ráno

zobudia, čo je zmyslom ich života. Nespýtala som sa ich, takže neviem.

Ale pocítila som, ako sa teším na návrat domov a medzi ostatných svojich. Kresťanstvo je krásne i v tom, že môžeme žiť navzájom ako bratia, sestry, priatelia. Pomáhame si, aj sa spolu radujeme. A odpúšťame si chyby. Niekedy nám stačí len pocit istoty, že sme tu. Blízko seba. Všetci musíme prekonávať rôzne životné skúšky a ťažkosti. Avšak pri ich prekonávaní sa môžeme spoľahnúť na Božiu pomoc i pomoc našu vzájomnú. Aj keď sa nám nie vždy všetko podarí, pomáha nám to vnútorne rásť. Je to pre nás príležitosť pre život v spokojnosti, pokoji, vyrovnanosti, radosti i v láske.

A.B.

Pápež a mučeník sv. Klement I.

(dokončenie z 1. strany)

sv. Klementa pápežovi. Sv. Klement je patrónom námorníkov a lodníkov. Vyobrazuje sa ako pápež a ako atribút sa znázorňuje kotva (ktorú mu zavesili na krk), alebo prameň (lebo podľa tradície kresťanom pracujúcim v mramorových doloch na Kryme zázračným spôsobom našiel prameň vody a tak získal mnohých pohanov pre vieru).

Sviatok sv. Klementa pápeža a mučeníka je stanovený na 23. novembra.

Hadrián Radváni

Skutočný problém nie je v tom, že by Boh bol mŕtvý, ale v tom, že by sme mali byť obrazom Boha a stáť ako symbol Boha, hlavne pre mladých. Boh je mŕtvý v nás – pretože sme Boha nikdy nepochopili.

sv. Ignác z Loyoly

ROK EUCHARISTIE

17. októbra 2004 pápež Ján Pavol II. vyhlásil ROK EUCHARISTIE! V tejto súvislosti a k tejto téme preberáme text rehoľného spoločenstva Pallotínov.

Kristus, živý chlieb z neba, je jediný, ktorý dokáže nasýtiť hlad človeka v každej dobe a v každej časti zeme. Ježiš však toto nasýtenie nechce robiť sám, a preto ako pri rozmnožení chleba, zapája do tejto práce svojich učeníkov. Toto úžasné znamenie je manifestácia veľkého tajomstva lásky.

Ján Pavol II.

Dnešný svet vyzerá ako jedna obrovská nemocnica plná veľmi ťažko chorých pacientov. Každý hľadá liek na svoje utrpenie, svoje ťažkosti, bolesti, problémy, nešťastie, smútok, osamelosť, nepokoj.

A práve v tejto beznádeji počujeme slová, ktoré neprichádzajú z tohto sveta:

"Poďte ku mne všetci, ktorí sa namáhate a ste preťažení, a ja vás posilním" (Mt 11,28).

Všade hľadáme pomoc, topíme sa v beznádeji a smútku. A predsa máme najlepší liek a najlepšieho Lekára na dosah ruky. Snažíme sa zachraňovať náš poblúdený svet rôznymi druhmi politických zriadení, častými zmenami vlády, podpisovaním nových zmlúv, vydávaním nových zákonov, a inými politicko-hospodárskymi opatreniami. Ale aj tak nám to neprináša pokoj. Ten vytúžený pokoj. A to je vlastne preto, že neotvárame dvere tomu najlepšiemu Lekárovi, ktorý môže vyliečiť naše srdcia.

Svätý otec vidí, že svet trafia smer a pomaly ale isto schádza zo správnej cesty. Preto na slávnosť Najsvätejšieho Kristovho Tela a Krvi, dňa 10. júna 2004, v Lateránskej bazilike vyhlásil Eucharistický rok. Jeho začiatok sa pokrýva so začiatkom Svetového eucharistického kongresu, ktorý sa bude konať od 10. do 17. októbra 2004 v mexickej Guadalajare.

Eucharistia! Sprítomnenie veľkého diela spásy, ktoré Kristus vykonal, aby nám vyslúžil pokoj! Nie ten pokoj, ktorý záleží od vonkajších podmienok alebo od vzťahov s inými ľuďmi. Vyslúžil nám pokoj pre našu dušu,

ktorý vyplýva zo zjednotenia s našim Pánom a Bohom.

Eucharistia - svätá Omša, počas ktorej slávime veľkú a nekonečnú nebeskú hostinu všetkých svätých. Práve tu sa zjednocujeme s Pánom Ježišom najhlbšie a najdokonalejšie. TU mu môžeme povedať VŠETKO - všetko to, čo nám leží na srdci a prosiť ho o pomoc. Tu mu môžeme odovzdať naše radosti ale aj smútky a starosti. Tu ho môžeme prijať do našich srdiec.

Ale aj tu, na Eucharistii, sa môžeme tešiť z jeho prítomnosti, ale aj z prítomnosti všetkých tých, ktorí nás už predišli do našej nebeskej vlasti, čiže aj z prítomnosti našich blízkych, na ktorých si neraz so smútkom spomínáme. A predsa oni sú tam, kde je už večné šťastie, z ktorého môžeme niečo okúsiť už tu na zemi, počas svätej omše. Avšak podmienkou je, aby sme ju dokázali prežívať dôstojne a s nábožnosťou. Vtedy skutočne bude môcť Pán Ježiš prísť do nášho srdca a naplniť ho svojim pokojom.

Aby sme dokázali takto prežívať svätú omšu, potrebná je modlitba pred Pánom Ježišom, ktorý je ukrytý v Eucharistii. Bez tejto modlitby - bez adorácie Najsvätejšej sviatosti nedokážeme otvoriť naše srdcia Pánovi počas omše.

Naši drahí! Svätá omša, počas ktorej k nám prichádza Pán Ježiš, to je to najkrajšie tajomstvo našej viery, ktoré my, ľudia žijúci na zemi, nikdy nepochopíme. Ale môžeme sa počas nej zjednotiť s Kristom, ktorý nás naplnia svojimi darmi. Preto Vám prajeme, aby tento Eucharistický rok bol pre Vás hlbším zjednotením sa s umučeným, ukrižovaným a zmŕtvychvstalým Kristom, ktorého oslavujeme počas každej svätej omše. Aby každá Omša bola pre Vás zjednotením s celým nebom - našim Pánom a Stvoriteľom, všetkými anjelmi a svätými, ale aj s tými, ktorých ste poznali a na ktorých

si neraz spomínate. Všetci oni sú prítomní na svätej Omši. Nech Vám ich prítomnosť prináša veľa duchovných zážitkov a milostí.

Prijmite našu vďaku aj vo forme modlitby, ale aj vo forme odslúženia sv. omši: posledný mesiac v liturgickom kalendári - november - je zasvätený spomienke na našich zosnulých. Naša Provincia Krista Kráľa preto každý deň v novembri slúži 24 svätých omší za zosnulých. Takýmto spôsobom môžeme pomôcť našim drahým zosnulým. Aj oni môžu byť zapojení do diela modlitieb za zosnulých. Ak nám pošlete vyplnený návratku s menami vašich zosnulých na našu adresu, počas týchto sv. omší sa budeme modliť aj za nich. Na vašu otázku: "Koľko stojí zapojenie sa do tohto modlitebného diela?", odpovedáme: "Sú to spoločné sv. omše, za ktoré sa neplatí." Avšak veľmi pekne ďakujeme všetkým, ktorí poslali akékoľvek milodary na podporu našich pastoračných diel na Slovensku a na misiách.

My spoločenstvo kňazov a bratov, ktorí sme ustanovení, aby sme slúžili ľuďom, Vám takto ďakujeme za každú svätú Omšu, ktorej sa zúčastňujete a modlíte sa spolu s nami, ale aj za nás. Každý z nás potrebuje modlitbu a posilu od Eucharistického Krista. Ďakujeme Vám, že každým svojím Svätým Prijímaním vyprosujete milosti pre tento svet a tieto prosby posilňujete modlitbami a vlastným utrpením prežívaným v láske ku Kristovi. Nech sila, ktorá plynie z Eucharistie Vám pomáha prežívať všetky Vaše ťažkosti, aby sme sa raz všetci mohli stretnúť na tej obrovskej radostnej hostine pri nebeskom oltári, kde budeme všetci spoločne oslavovať Ježišovo víťazstvo nad smrťou a tešiť sa z večného života.

Pokoj Vám vyprosujú Pallotíni

Stretávame sa po dlhšom čase na prechádzke dejinami. Ocitli sme sa na začiatku letopočtov, v dobe, keď sa rodí kresťanstvo a napriek bolesti a prenasledovaniu prúdi ako rieka, rozrastá sa a oslovuje... V Rímskej ríši pretrvávajú kult cisára a mnohobožstvo. Naše územie ktoré predtým obývali Kelti, obsadili od 1.storočia bojovné germánske kmene Kvádov v opevnených drevených dedinách. Na Dunaji si Rimania na obranu proti nim budujú opevnenú hranicu - Limes Románus. Keltské kmene sa pred útokmi Germánov a Rimanov sťahujú na juh. Iba kmene Kotínov prežili na strednom a severnom Slovensku (Púchovská kultúra). Neskôr prenikajú z Ázie do Európy kočovné národy Húnov (4.st.) a spôsobujú sťahovanie národov (Slovánov a Germánov), ktoré hľadajú ochranu, pôdu a lepšie živobytie na hraniciach Rímskej ríše. Rímska ríša, oslabená zvonku i zvnútra sa najskôr rozdelila na Východnú a Západnú (r. 395). Západná neskôr zanikla pod tlakom nájazdov Germánov. Zánik Západorímskej ríše (r.476) sa považuje za koniec staroveku a začiatok stredoveku. Východorímska ríša pretrvala ako Byzantská ríša až do 15.st. kedy sa stala súčasťou Osmanskej ríše (Turkov). Po zániku Západorímskej ríše sa otvárajú možnosti pre vznik nových germán-ských kráľovstiev. Dominantné sú Franská ríša a Byzantská ríša. Je to obdobie veľkých zmien. Kresťanstvo sa stalo prvkom zjednocujúcim európske národy. Po vydaní Milánskeho ediktu (r.313) byzantským cisárom Konštantínom Veľkým sa kresťanstvo mohlo konečne slobodne nadýchnuť. A nielen to. Kresťanskými sa stávali hneď celé národy, ihneď po pokrstení panovníka. Bola to výhoda? Ako sa to väzme. Iste sa tieto národy kresťanstvom vnútorne obrodzovali, no ťažšie to už možno bolo s osobným svedectvom každého kresťana. Možno tu chýbalo pôvodné slobodné rozhodnutie každého pokrste-

Naše korene V Prvých tisíc rokoch nášho letopočtu

ného. Podobne to iste bolo i u Slovanov, ktorí našli svoj nový domov v strede Európy a nová vlasť im ponúkla i nové myšlienky, nové spôsoby života a myslenia. Iste bolo pre našich mnohobožsky zmýšľajúcich predkov čímsi objavným a prínosným už v čase, keď sa stal franský kupec Samo ich prvým kmeňovým vodcom. (r. 623 - 658) a vydobyl im na 35 rokov pokoj od Frankov aj od Avarov ktorý sa zabývali pod Dunajom a ohrozovali nás. Slovania - boli mierumilovní pastieri a remeselníci, ale beda tomu, kto ich ohrozoval. Avari prišli do Podunajskej nížiny v 6.st. V čase keď sa v Európskych národoch zakoreňovalo kresťanstvo, v Ázii - v budhistickom prostredí (Budhizmus vznikol v 5.st. pred Kristom) vzniká nové náboženstvo - Islam (r.622). Avari nás však definitívne prestali ohrozovať až v 8.st., keď ich porazil franský panovník Karol Veľký, ktorý z Franskej ríše urobil veľkú a mocnú ríšu. V r. 843 - po jeho smrti sa však rozpadla na 3 časti. Meno Karol Veľký a mená jeho synov - Ludovít Nemeč, Karol Lysý a Lothar boli dobre známe Pribinovi - nitrianskemu kniežatovi aj Mojmirovi - moravskému kniežatovi, ktorý vyhnal Pribinu z Nitry v r.833 a vytvoril Veľkú Moravu. V tom čase sa k nám začína šíriť z Franskej ríše okrem kresťanstva aj lénny systém (pozemky, dary a ochrana ako protislužby za služby a vernosť panovníkovi). Je základom feudálnej spoločnosti a tiež závislosti na vladároch. Spod závislosti od Franskej ríše sa snažil oslobodiť aj knieža Rastislav, ktorý požiadal byzantského cisára Michala III., aby na Veľkú Moravu poslal múdrych mužov, ktorí by u nás zriadili samostatnú cirkevnú provinciu, naučili nás písať vo vlastnom jazyku, preložili knihy z ktorých by sa mohla vyučiť múdrosť vlastná slovan-ská inteligencia. Tým by náš národ získal to, po čom túžil - samostatnosť, múdrosť a rovnocennosť s veľkými mocnosťami Európy. Získala to cez múdrych a svätých mužov Konštantína a Metoda. ktorí cez mnohé útrapy a obeť vlastných životov splnili svoju

veľkú misiu pre nás. Intrigy, ktoré sužovali i vtedajšiu spoločnosť poznačili ich zdravie. Mocný Svätopluk, ktorý nastúpil na trón keď odstránil Rastislava, nebol príliš naklonený novej misii a po Metodovej smrti (r.885) mladú slovan-skú inteligenciu (200 kňazov) a Metodovho nástupcu Gorazda vyhnan. Krajinu museli opustiť na podnet franského kňaza, nitrianskeho biskupa Wichinga, ktorý nesúhlasil s bohoslužbami v slovenskom jazyku. Slovan-skou liturgiou predbehli solunskí bratia dobu o tisíc rokov. Po Svätoplukovej smrti (r. 894) Veľká Morava začala upadať. Zmietali ňou vnútorné nepokoje (odtrhli sa od nej Česi a Lužickí Srbi, neskôr Zadunajsko a iné) ale i nový nepriateľ - výbojný Staromaďarské kmene (pastierske kočovné kmene ugrofínskeho pôvodu), ktoré Arpád priviedol do Podunajskej nížiny v 9.st. Následkom týchto nepriaznivých okolností po roku 907 Veľká Morava prestala existovať. Územie dnešnej Moravy sa stalo súčasťou vznikajúceho Přemyslovského štátu. Slovensko na tisíc rokov pohltil vznikajúci uhorský štát, keď sa starí Maďari usadili po porážke Otom I Veľkým (bitka pri rieke Lech r.955). V r. 1000 korunovali svojho prvého panovníka, ktorý sa stal i našim panovníkom - sv. Štefan.

Prešli sme v skratke tisíc rokov. O tom, čo sa stalo v tom čase v Suchovej však nevieme takmer nič. Môžeme len predpokladať, že všetko, čo sa udialo za tých tisíc rokov sa priamo dotýkalo i našich predkov. Sme však už veľmi blízko k času, keď nám písaná história našich obcí prezradí viac. V záhrade som však našla vzácny nález - mincu zo svätostefanského obdobia. Pamiatky z obdobia Veľkej Moravy môžeme nájsť v Nitre, na Devíne, v Majcichove, v Mikulčiciach a inde. No šperky, zbrane, hlinené nádoby možno nájdete i tu, pretože naše územie bolo neprestajne osídlené už od mladšej doby kamennej...Želám vám veľa šťastia v objavovaní...

Gabriela Spustová

Boli sme na Morave

Niekedy na jar minulého roka sme sa so spriatelеныm speváckym zborom SLAVOŠ z Berouna - Česká republika - dohodli, že naše zbory usporiadajú spoločný koncert na Morave. Návrh padol na mesto Kroměříž, o ktorom sme počuli, že je to veľmi pekné mesto. A tak sme sa spoločne stretli v piatok 24. septembra. Spevácky zbor Slavoš z Berouna, chrámový spevácky zbor Moravan z Kroměříža a náš suchovský spevácky zbor pod vedením dirigenta p. Zefirína Hečku. Spoločne sme prežili veľmi pekné 3 dni a nadviazali sme nové priateľstvo s chrámovým speváckym zborom Moravan. Naše očakávania boli nadmieru splnené. V sobotu doobeda boli na Mestskom úrade v Kroměříži slávnostne prijatí dirigenti a predsedkyne všetkých troch zborov, potom sme si prezreli mesto a zámok. Ak niekedy budete mať cestu okolo, nenechajte si ujsť prehliadku arcibiskupského zámku a jeho záhrad. V roku 1997 bolo ocenené ako Najkrajšie mesto českej republiky a v r. 1998 sa mu dostalo najvyššieho

ocenenia, a to zápisom záhrad a zámku do Zoznamu svetového kultúrneho a prírodného dedičstva UNESCO. Zámok bol po celé stáročia sídlom olomouckých arcibiskupov, jeho interiéry sú mimoriadne zachovalé.

Okrem toho, že Kroměříž je naozaj veľmi pekné mesto s bohatou históriou, dobrý pocit sme mali aj zo spoločného koncertu všetkých troch zborov. Spievali sme po prvýkrát na zámku v mestečku Chropyně vzdialeného od Kroměříža asi 5 km a myslím, že za výkon, ktorý sme tam podali, sa hanbiť nemusíme.

V nedeľu sme navštívili pútnické miesto Svätý Kopeček pri Olomouci, kde náš zbor potom už samostatne účinkoval pri svätej omši. Čas, ktorý sme spoločne prežili, nám pomohol nadviazať nové priateľstvá, ale upevniť aj tie naše a pridať ďalšie spoločné zážitky, ktoré naše vzťahy posilňujú a obohacujú.

A za to patrí poďakovanie nášmu p. dirigentovi. Ďakujeme.

H.T.

Máme bronz

Nie každý z nás musí vedieť, že v Brezne sa každoročne poriada celoslovenská prehliadka záujmovej umeleckej tvorivosti pedagogických zamestnancov s názvom „Chalupkovo Brezno“. Dňa 15. - 17. októbra sa uskutočnil už 37 ročník. Po prvýkrát sa ho zúčastnila členka redakčnej rady Duchovných ozvien, Miladka Krajáčová. V súťažnej prehliadke - Literárna tvorba pre deti a mládež ponúkla básne: Zajačík Mrkváčik, Mrkváčikove Vianoce, Maškrtný Macko a báseň s názvom Jar.

Porota jej básne zaradila do kategórie bronzového pásma. Súťaže sa zúčastnila, aj keď nie osobne, p. Gabika Spustová a v kategórii literárna tvorba - poézia so zbierkou básní Prečo prišli Vianoce, takisto získala bronzové pásmo. Myslím, že je to úspech a povzbudenie pre naše nádejné spisovateľky, a tak im za všetkých členov redakčnej rady prajem veľa elánu a veľa pekných a tvorivých nápadov.

H.T.

Nauč ma, Pane

Pane, nauč ma správne modliť, prosím, nech na bolesti vždy mám dost síl, a hriechy, ktoré prinesú mi dni, odpustením mi prosím, Pane, zmy.

Nauč ma správne konať, Pane, strániť sa hriechov, trpieť za ne... Keď srdce bude krváčať mi, zotri mi z duše moje viny!

Nauč ma ešte, prosím., Pane, čeliť vždy každej ťažkej rane, ktorú mi život všedných dní naleje prúdom do dlaní.

Čistotu daj mi do srdca, nech láska sa v ňom nerúca, nauč ma v tichu čeliť bôľu, nech plním Pane Tvoju vôľu!

M.K.

Prechádzka lesom

Kedysi sme ako deti často chodievali do lesa na prechádzku. Tešili sme sa veveričkám, keď kde - tu aj šuška spadla zo stromu tesne vedľa nás. Ďatle nás vítali svojim klopaním do kôry stromu, kde hľadali svoju pochúťku. Neraz sme sa schovávali za stromy, keď sme zazreli srnky, aby sme ich nevyplašili. Tešili sme sa každému zvieratku, či to bola liška, ktorá v krikoch číhala na zajaca, alebo slávik, ktorý nám nôtil nádhernú skladbu. Diviaka srne našťastie nestretli, no ich stopy sme sledovali neraz. Vôňa nádherných lesných plodov, krása nejedlých húb, najmä muchotrávok s bielymi bodkami nás fascinovali.

Bolo to ako v rozprávke. A na čo najradšej spomínam, to bol starý košatý dub, ktorý nás vítal hneď na začiatku lesa. Bol taký veľký, že keď sa deväť detí pochytilo za ruky a obkolesilo ho, aj to bolo málo. To je moja najkrajšia spomienka na les - starý košatý dub. Dnes ho tam už nenájdete, pretože namiesto toho krásneho duba vás tam víta hora navozeného odpadu., ktorý vám hneď na začiatku pokazí náladu a krásnu atmosféru si môžete len predstaviť, keď privriete oči. Nieje to škoda? Srnku som tam dnes nestretla, len dajaké konzervy s fľaškami a podobné „ozdoby“. Je mi to veľmi ľúto, že ľudia si svoje okolie skrášľujú tým, že ničia to, čo patrí všetkým. Rada by som sa zas prešla po lese tak, aby som mohla dýchať vôňu čerstvého vzduchu a pochutiť si na lesných plodoch, len neviem či sa ten sen niekedy premení na skutočnosť. A nad tým by sa mali zamyslieť najmä tí, ktorí nám ten náš kedysi krásny les zmenili na nepoznanie.

MK

FARSKÉ OZNAMY

Bohoslužby na november

Sv. omše v týždni

(Rozpis sv. omší je orientačný, rozhodujúce sú farské oznamy)

Suchá – utorok - piatok 18.00;

Košolná - streda 17.00; Zvončín - štvrtok 17.00

Sv. omše v nedeľu a vo sviatok

1. novembra – Všetkých svätých

Zvončín 7.30; Košolná 9.00; Suchá 10.30

2. novembra – spomienka na všetkých verných zosnulých, Dušičky

Košolná 7.00 Zvončín 17.00 Suchá 18.00;

po sv. omši pobožnosť na Dušičky. Získanie plnomocných odpustkov za duše v očistci za obvyklých podmienok.

5. novembra – 1. piatok v mesiaci,

Suchá 18.00

6. novembra – 1. sobota v mesiaci,

Suchá 7.30

7. novembra – 32. nedeľa v Cezročnom období

Zvončín 17.00 v sobotu večer s platnosťou na nedeľu

Suchá 7.30 a 10.30; Košolná 9.00

11. novembra – slávnosť sv. Martina z Tours, biskupa, patróna nášho farského kostola a farnosti

Suchá 18.00

13. novembra – začiatok novény k Panne Márii Trnavskej počas novény budú cez týždeň sv. omše len v Suchoj 7.30

14. novembra - 33. nedeľa v Cezročnom období

Košolná 17.00 v sobotu večer s platnosťou na nedeľu

Suchá 7.30 a 10.30; Zvončín 9.00

Vo farskom kostole odpustová slávnosť sv. Martina - hody

21. novembra – Slávnosť Krista Kráľa

34. nedeľa v Cezročnom období

Zvončín 17.00 v sobotu večer s platnosťou na nedeľu

Suchá 7.30 a 10.30; Košolná 9.00

záver novény k Panne Márii Trnavskej

28. novembra - 1. Adventná nedeľa

Košolná 17.00 v sobotu večer s platnosťou na nedeľu

Suchá 7.30 a 10.30; Zvončín 9.00

október v našej farnosti

Zosnulí:

+ 5. 10., Mária Remžová, Suchá, 77.r.

+ 6. 10., Pavol Drgoň, Suchá, 76.r.

Sviatosť manželstva uzavreli:

25. 9., Ondrej Kuhajda a Silvia Cíсарová

2.10., Marián Mihok a Eva Kapelová

28.10., Peter Miklošovič a Zuzana Krajčovičová

28.10., Marek Gažovič a Andrea Hrušková

Farský mesačník DUCHOVNÉ OZVENY

Vychádza poslednú nedeľu, s dátumom nasl. mesiaca. Vydáva Rímskokatolícka cirkev, farnosť Suchá nad Parnou č. 431, PSČ 919 01, tel: 033 / 558 01 44. Zodpovedný redaktor: Mgr. Peter Cibira, administrátor S povolením Arcibiskupského úradu v Trnave, dňa 3.8.1998, č. 2663/98.

Cena: dobrovoľný príspevok

NOVEMBER 2004

Cezročné a adventné obdobie

Po	1	Všetkých svätých
Ut	2	Spomienka na všetkých verných zosnulých
St	3	Martin de Porres, rehoľník
Št	4	Karol Boromeo, biskup
Pi	5	Pelágia
So	6	Leonard, pustovník
Ne	7	32. Nedeľa v Cezročnom období
Po	8	Bohumír, biskup
Ut	9	výročie posviacky Lareránskej baziliky
St	10	Lev Veľký, pápež, učiteľ Cirkvi
Št	11	Martin z Tours, biskup
Pi	12	Jozafát, biskup, mučeník
So	13	Stanislav Kostka
Ne	14	33. Nedeľa v Cezročnom období
Po	15	Albert Veľký, biskup, učiteľ Cirkvi
Ut	16	Margita Škótska, panna
St	17	Alžbeta Uhorská
Št	18	Výročie posv. bazilík sv. Petra a Pavla, apoštolov
Pi	19	Mechtilda
So	20	Félix z Valois, vyznávač
Ne	21	34. nedeľa v Cezr. obd.- Kristus Kráľ
Po	22	Cecília, panna, mučeníčka
Ut	23	Klement I., pápež, mučeník
St	24	Andrej Dung-Lak a spoločníci, mučeníci
Št	25	Katarína Alexandrijská, panna, mučeníčka
Pi	26	Silvester Guzzolini, opát
So	27	Virgil
Ne	28	1. Adventná nedeľa
Po	29	Saturnín, biskup
Ut	30	Ondrej, apoštol

Výročia, významné cirkevné akcie

4.11.

blahorečenie mučeníka biskupa Pavla Petra Gojdiča a rehoľného kňaza Metoda Dominika Trčku (2001)

8.11.

výročie smrti Mons. Jána Pásztor, diecézneho biskupa (1988), Nitra

13.11.

výročie smrti Mons. Júliusa Gábriša, arcibiskup, apoštolský administrátor (1987), Bratislava - Trnava

28.11.

zbierka na charitu